

Oppalaččat

Ealáhusdoaimmas galgá čállot sierra vuoto- ja massinkontu. Jus vearromáksi vuottut ja massimat leat šaddan sihke persovnnalaš ealáhusdoaimmas ja dan olggobealde, de čállojít dát guovtti sierra vuoto- ja massinkontui. Jus vearromáksi doaimmaha moanat sierralágan fitnodaga, de galgá juohke fitnodahkii čállot okta vuoto- ja massinkontu, ja juohke gildii masa son lea vearrogeatnegas ja masa galgá ordnet báikái čatnon vearrogeatnegas vuottut dahje massima vearrolága § 3-3 mieldet. Skovis lea biddjon sadji gokko nummarastá vuoto- ja massinkontuid mat vearromáksis leat.

Vuoto- ja massinkontui galgá čállit vuottut ja massima go sisabohtojagis realisere dahje válđá atnui doaibmabiergasii e, f, g, h ja i saldojoavkkus, ja negatiiva saldo mii lea šaddan b saldojoavkkus jagi. "Massin" háhkcon gávpeárvvu realisašuvnna (guoros positiiva saldo b joavkkus), galgá čállot geasusin joatkevaš vuolidahttimis b joavkku saldos.

Vuoto ja massin ealáhusdoaimma doaibmabiergasii maid ii sáhte vuolidahttit, vrd. vearrolága § 14-52, galgá maid čállot vuoto- ja massinkontui. Dát ii guoskka vuottuide ja massimiidda hálđomiin nugo ossosiin, obligašuvnnain, kunddarvelggiide jna.

Jus vearromáksi lea oassálästti fitnodagas mas lea oassálästimearrideapmi mii dán lagi lea realiseren hálđoomiit maid lea háhkan ovdal 31.12.1991, ja mii addá oassálästái rievti gessosii vearrolága § 10-44 (5) mieldet, de galgá oassálästti čállit gessosa iežas vuoto- ja massinkontui. Dát ii sáhte leat seamma vuoto- ja massinkontu go dat masa čállá vuottuid ja massimiid ovtaolbmofitnodaga ealáhusdoaimmas.

Mearrádus ahte ii galgga rehkenastit persovdnasisaboađu dan vuottus go sisabohtojagis realisere viessosaji dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus gitta 150 000 ru. rádjai lea loahpahuvvon. Mearrádusa loahpaheapmi lea fámus 2016 sisabohtojagi rájes. Jus vuoto- ja massinkontu lea ásáhuvvon 2015:s dahje árabut, de dattege galgá 2016 ja manjelet sisabohtočállin ain dollot persovdnasisaboađu vuodu olggobealde.

Ovtaolbmofitnodagaide ii galgga meroštallot persovdnasisaboahtu dan vuottus go realisere dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid lea 2016:s háhkan. Vásteaččat gusto mielkeeriide

mat realiserejuvvojt ovttas eanadoaluin (Geahča 17 poastta bagadusa).

Go loapaha vuovdedoalu mii lea leamaš giedħahallon fitnodahkan ja gaskamearre-livdnejuvvon, de sáhttá vearromáksi válljet sisabohtočállit vuoto- ja massinkontui vejolaš gaskamearreosis dan sadjái go njuolga čállit sisabohtun. Dát lea fápmui biddjon 2016 sisabohtojagi rájes. (Geahča bagadusa 6. postii).

Movt skovis atnit ovdamerkestagaid

Dábálaččat galgá almmuhit buot loguid ovdamerkestaga haga, go čilgehusas čielgasit boahtá ovdan, lasihuvvogo lohku vai gessojuvvogo dat dan oktavuodas masa čálló. Ii galgga nappo čállit minusmearkka, go teavsta miele lea sáhka massimiin jna ja vásteaččat ii galgga čállit plusmearkka vuottuin jna.

Dárkilastimat

Jus juogaman sadjái lea ovdagihtii prentejuvvon merkestat (positiiva dahje negatiiva), de galgá almmuhit logu ovdamerk-estaga haga. Ovdamerkestat adno dušše dalle, go hálđiida almmuhit logu mas lea nuppegežiid ovdamerkestat go mii ovdagihtii lea prentejuvvon. Supmiin ja boadussajin adno álo minusmearka go submi lea negatiiva.

Bagadus iešguđet poasttaide**1 poasta. 31.12. saldo sirdon mannan lagi vuoto- ja massinkontus**

Dán postii sirdo diimmá juovlamánu 31.b vuoto- ja massinkontu saldo. Positiiva submi (+) lea vuoto, ja negatiiva submi (-) lea massin.

2 poasta. Dán lagi vuotu vuolidaht-keahthes doaibmabiergasii realisašuvnna/atnuiváldimis

Dásá čálló vuotu dakkár doaibmabiergasii realisašuvnna/atnuiváldimis maid ii sáhte vuolidahtit vearrolága § 14-40 čuo. njuolgadusaid mieldet. Vuoto- ja massinkontu ii galgga adnot árvobáhpáriid, kunddarvelggiid ja eárá finánsahálđoomiit realisašuvnna. Vuotu go realisere doaibmabiergasa oastima siehtadusa, iige galgga dásá čállot, muhoto válđot realisašuvdhajagis ollásit sisabohtun.

Deattuhuvvo vearromáksi ii sáhte vuoto- ja massinkontui čállit vuottu dakkár hálđoomi realisašuvnna mii ii leat ealáhusdoaimmas. Dakkár vuottut vearuhuvvojt realisašuvdnajagi.

Eana-/vuovdedoalus vuotu mii ii galgga leat miele persovdnasisaboađu meroštalamis, galgá diedihuvvot sierra RF-1219 gáhppálagas (geahča 17 poastta bagadusa).

3 poasta. Dán lagi vuotu e-i saldojoavkku doaibmabiergasii realisašuvnna/ atnuiváldimis, vrd. vuolidahttinskovi 109 poastta

Dásá čálló vuotu e-i saldojoavkku doaibmabiergasii realisašuvnna/ atnuiváldimis. Lea lohpi čállit sisabohtun olles vuovdinsupmi dahje das osiid, dahje buhtadusa jna sisabohtojagis njuolga. Submi válđo dábálaččat RF-1084:s, vuolidahttinskovi 109 poasttas.

Go realisere gávpevisttiid maid lea háhkan ovdal 1.1.1984, ferte vuolidahttinskovi 109 poasttas vuotu/massin, divvojuvvet vuolidahttima vuolit rájji.

Doarjia mii lea addon investeremiidda guovlluide láhkanjuolggadusaid mielede maid Gonagas lea mearridan, ja maid ii galgga máksit ruovttoluotta, galgá adnot osassin vuovdinsupmis oassin, dahje buhtadusas jna.go realisere doaibmabiergasa viđa lagi siste manjil go dan lea háhkan.

4 poasta. Negatiiva saldo (vuotu) dán lagi šaddan b saldojoavkkus gávpeárvu (goodwill)

Dásá čálló negatiiva saldo mii bohtojagis lea šaddan b saldojoavkkus. Dát guoská sihke háhkcon ja čoggon gávpeárvvu realisašuvnna.

5 poasta. Vuotu ealisašuvnna visot omiid eanadoalus go loahpaha-dalloasuorggi

Vuoittu, mii lea šaddan visot eallid realisašuvnna mat gullet njuolga muhtin doalloasuorgái, omd. mielkegusat go loahpaha mielkebuvttadeami, sáhttá sirdit vuoto- ja massinkontui. Eaktun lea ahete vearromáksi joatká eanadoalloealáhusain. Vearromáksi sáhttá, jus dan hálđideš, čállit vuotu lagi dábálaš doaibmasisaboahtun.

6 poasta. Eará evttolaš vearohis várremat mat galget vuoto- ja massinkontui čállot

Fitnodat sáhttá gáibidit evttolaš vearroluvvema vuottuid ovddas mat leat e, f, g ja h saldojoavkkuid doaibmabiergasii eakto - dáhthois realisašuvnna. Eavttut sáhttá gáibidit evttolaš vearroluvvema, leat dárkleappot muddejuvven vearrolága § 14-70:s. Jus ođđa doaibmabiergassai lea háhkon ovdal áigemari, de čálló 80 % várrejuvven

vuottus vuoto- ja massinkontui dan sisabohtoagi go áigemearri nohká. Báhcán 20 % dan vuottus maid ii leat odðasit investeren, boahtočállo njuolga dan sisabohtoahkái go áigemearri nohká, vrd. veiarrolága § 14-44 (4).

Gaskamearreosi sisabohtočállima go loahpaha vuovdedoalu mii lea leamaš giedhahallon fitnodahkan ja gaskamearrelivdjeuvvon, vrd. veiarrolága § 14-81 (6), sáhttá dása čállit.

8 poasta. 1-6 poasttaid submi

Dásá oktibiddjoit visot poasttat mat galget biddjot vuoto- ja massinkontui dán lagi, ja lasihuvvot diimmá saldo1 postii.

9 poasta. Dán lagi massin daid doallobi- ergasiid realisašuvnnas mat eai sáhte vuolidahttot veiarrolága § 14-40 čuo. Njuolggadusaid mielde

Dásá čálllo massin vuolidahtkeahthes doaibmabiergasiid realisašuvnnas ealáhusdoaimmas. Muðui čujuhuvvo bagadusa 2 postii.

10 poasta. Dán lagi massin e-i saldojoavkkuid doaibmabiergasiid realisašuvnnas, vrd. vuolidahttinskovi 109 poasttain

Dasa galgá čállot massin e-i saldojoavkkuid doaibmabiergasiid realisašuvnnas. li sáhte čállit massima njuolga geasusin realisašuvdnajagis. Muðui čujuhuvvo bagadusa 3 postii.

11 poasta. Erohus gaskal oassálasti oasi bajásmuddejuvvon árvvus ja girječállón verolaš 31.12.1991 árvvus, dakkár hállooamis maid fitnodat mas lea oassálastimearrideapmi lea realiseren

Oassálastis, guhte go sirdá nettolivdnemii lea riekti bajásmuddet álgíárvvu dakkár hállooamis mii gullá fitnodahkii, sáhttá juste dalle go fitnodat realisere hállooami, gáibidit gessosa dan erohusas mii lea su oasi bajásmuddejuvvon álgíárvvus ja su verolaš girječállón juovlamánu 31.b. 1991 árvvus dan hállooami hárrái. Geasus ii addo njuolga realisašuvdnajagis, muhto dan láhkai ahte submi čálllo oassálasti vuoto- ja massinkontui.

Jus fitnodatoassi lea molson eaiggáda manjjil 31.12.1991, de čuovvu bajás-muddema riekti fitnodatoasi.

12 poasta. Oassálasti oassi vuottus mii guoská hállooami realisašvdnii finodagas mas lea oassálastimearri - deapmi go oassálasti deavdá veiar-luvvema eavttuid veiarrolága § 9-3 (2-6) mielde

Jus fitnodat mas lea oassálastimearri-deapmi realisere hállooami vuottuin, mas muhtin oassálasti molsunnjuolggadusaid mielde deavdá veiarluvvema gáibádusaid veiarrolága § 9-3 (2-6) mielde, de sáhttá oassálasti gáibidit gessosa vuottus dan

oasi ovddas, mii fitnodaga bohtosis lea su oassi. Geasus addo dan láhkai ahte submi sirdo ossálasti iežas vuoto- ja massinkontui.

Jus finodatoassi lea molson ea eaiggáda manjjil 31.12.1991, de čuovvu riekti buhttejeaddji gessosii fitnodagaoasi.

13 poasta. 9-12 poasttaid submi

Dásá biddjoit oktii visot poasttat mat galget gessot vuoto- ja massinkontus ovdal go gávnnaha sisabohto- dahje geasuscállima vuodu.

14 poasta. Dán lagi sisabohtu-/geasuscállima vuodđu

Dásá čálllo 8 poasta submi mas lea gesson 13 poasta submi. Erohus dakhá dán lagi vuoto- ja massinkonttu sisabohto- dahje geasuscállima vuodu.

15a ja b poasta.

Uhcimustá 20 % sisabohtun/eane-mustá 20 % sisabohtogesusin, dahje vuollil 15 000 ru. báhcánsubmi sisabohtun/sisabohtogesusin. Jus 14 poasta vuodđu lea positiiva, de galgá saldo vuoliduvvot uhcimustá 20 % (sisabohtočállot). Jus 14 poasta vuodđu lea negatiiva, de sáhttá saldo vuoliduvvot gitta 20 % (golločállot). Jus 14 poasta vuodđu lea negatiiva dakkár supmiin mii lea vuollel 15 000 ru., de sáhttá datte submi ollásit galločállot. Jus 14 poasta vuodđu lea positiiva dakkár supmiin mii lea vuollel 15 000 ru., de galgá submi ollásit sisabohtočállot. Jus dan jagis jápmá, de ferte vuoto- ja massinkonttu positiiva saldo čállot sisabohtun jápmínjagis. Negatiiva saldo galgá čállot geasusin jápmínjagis. Dát ii datte gusto nu guhká go leaska juogakeahthes opmodagas dahje áidnaárbolazžan válđa badje-lasas opmodaga juogakeahttá, maiddái rohki vuogatvuodđaid ja geatnegas-vuodđaid veiarrolága § 14-40 čuo. mielde. Vearogeatnegasvuoda loahpaheamis Norgii, geahča 19 poasta bagadusa. Go sirdá spiehkas-teaddji rehketdoallojohkái, geahča oðda 20 poasta.

16 poasta. Vuoto ja- massinkonttu 31.12. saldo

Fitnodagat mat addet ealáhusdiedáhus 1 (RF-1175) dahje ealáhusdiedáhus 5 (RF-1368) sirdet positiiva saldo ealáhus-diedáhusa 2096 postii, ja negatiiva saldo 1296 postii. Jus fitnodat addá ealáhus-diedáhus 2 (RF-1167), ealáhusdiedáhus 4 bárkkuide, ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173; ealáhusdiedáhus 6 heaggadáh-kádusfidnuide, penšuvdnakássaide (RF-1501) dahje ealáhusdiedáhus 7 vahát-dáhkádusfitnodagaide (RF-1503), de galgá 16 poasta vuoto- ja massinkonttu saldo sirdot erohusskovi (RF-1217) 51 poasta II kolonnií.

17 poasta. Saldo mii lea realiserejuv-von viessosajis dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus ásahuvvon ovdal 2016 sisabohtoagi, ja vuitu dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu realisašuvnnas 2016:s, dahje manjnelet ja mielkeearit mat realiserejuvvojokt eanadoaluin

Mearrádus ahte ii galgga meroštallot persuvdnasaisabohtu vuottus go realisere viessosajis dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus sisabohtoagis gitta 150 000 ru. rádjá. Mearádusa loahpaheampi gusto sisabohtoagi 2016 rájes. Dát sittisdoallá vuottu mii guoská veiarrolága § 9-3, gávcát oassái, a dahje d bustávvi. Jus vuoto- ja massinkontu ásahuvvui 2015:s dahje árabut, de datte sáhttá 2016 ja manjnelet bohtočállin ain dollot persuvdnasisa-sboadu vuodu olggobealde.

Ovttaolbmofitnodagain ii galgga meroštallot persuvdnasaisabohtu vuottus go realisere dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid 2016:s dahje manjnelet lea hákhan, iige mielkeeriin mat realiserejuvvojokt eanadoaluin, vrd. veiarrolága § 12-11 (4).

Go vuitu ii galgga gullat persuvdnasaisabohtu vuodđui, de galgá addit sierra RF-1219 gáhppálaga dán vuottu nammii. Dalle galgá merket dán birra 17. poasttas.

18 poasta. Go 15a/15b poastta submi lea sirdon njuolga veiarrodiedáhussii dahje ealáhusdiedáhusa bokte

18 poasttas galgá ieš veiarromáksi almmuhit leago sisabohtu/boahtogesusin sirdon njuolga veiarrodiedáhussii dahje ealáhus-diedáhussii.

18a) poasta. Submi sirdon njuolga veiarrodiedáhussii jus:

- Ovttaolbmofitnodat lea luvvejuvvon addit ealáhusdiedáhusa. (Geahča dárkileappot veiarrodiedáhusa bagadusas guđe ovttaolbmofitnodagaide dát guoská). 15a/15b poasta submi galgá dalle leat mielde veiarrodiedáhusa doaibmasisa-boáduid supmis dahje doaibmagoluid supmis.
- Submi gusto guolástussii dahje bividui, mii ovddit jagiid lea loahpahuvvon. (15a/15b poasta sirdo veiarrodiedáhusa 3.1.12/3.3.7 ja 1.6.1 postii.)
- Submi guoská eará doibmii (maiddái eanadoalu, vuovdedollui, guolgaealle-dollui ja/ dahje boazodollui) mii lea ovddit jagiid loahpahuvvon. (15a/15b poasta sirdo veiarrodáhusa 3.1.12/3.3.7 ja 1.6.2 postii.)
- Submii ii guoskka dálá iige ovddeš doaimmaide. (15a/15b poasta sirdo veiarrodiedáhusa 3.1.12/3.3.7 postii).

Jus fitnodat addá ealáhusdiedáhus 1 (RF-1175) dahje ealáhusdiedáhus 5 (RF-

1368), de sirdo 15a poastta submi ealáhusdiedáhusa 3890 postii. Sisaboahugesus vuoto- ja massinkonttu 15b poasttas sirdo ealáhusdiedáhusa 1 postii 7890 dahje ealáhusdiedáhus 5:i.

Jus fitnodat addá ealáhusdiedáhus 2 (RF- 1167), ealáhusdiedáhus 4 bánnkuide, ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173), ealáhusdiedáhus 6 heaggadáhkádusfitnodagaide, penšuvdnakásssaide (RF-1501) dahje ealáhusdiedáhus 7 vahátdáhká-dusfitnodagaide (RF-1503) de vuoto- ja massinkonttu 15 poastta submi šaddá sisaboahuntun dahje geasusin erohusskovi (RF- 1217) bokte.

19 poasta. Jus fitnodat lea loahpahuvvon, dahje vearrogaeatnegasvuhta (Norgii) lea loahpahuvvon

Vuoto- ja massinkonttu galgá gárvi-stuvvot vrd. vearrolága § 14-48: Ovtta-olbmofitnodagaide go vearromáksi jápmá sisaboahojagis (earret jus leaska juoge-keahthes opmo dagas, dahje áidna árbollaš válidá badjelasas opmodaga juogekeahttá), válidá rohki vuogat-vuodaid ja geatnegasvuodaid), líkvidaš-šuvdna jagis go fitnodat likviderejuvvo, oahpanhanjagis go fitnodat mas lea oassálastimearrideapmi loahpahuvvo ja go vearrogaeasku Norgii nohká loahpanhanjagis.

Spiehkastat geaskkus čállit sisaboahuntun vuotosaldo go vearrogaeasku Norgii loahpahuvvo, gusto dalle go vearro - máksi ássagoahktá/lea ruovttugulli eará EEO-riikii. Seamma guoská go vearrogaeasku vuonta Norgii loahpahuvvo fušuvnnaš dahje fišuvnnaš. Jus fárremis dahje dan manjnil lea duohtha várra dasa ahte vearrogáibádusa ii sáhte bearrat, de ferte biddjot dáhkádus vearrogaeatnegas-svuhtii. Sihkarvuohita sáhttá leatbáñko-dáhká dus, árvobábirpánta dahje eará oadjebas vuohki. Vearrodirektoráhtta dat mearrida sihkarvuodagáibádusa, mii loahpaláččat gusto dasa lea duohtha várra dasa ahte gáibádusa ii sáhte bearrat.

Eavttut ahte ain galgá čállit sisaboahuntun lea ahte persovnnalaš vearromáksi ferte šaddat/leat vearrogaeatnegas eárá EEO-riikii ruovttugullin . Fitnodat ferte šaddat ruovttugulli eará EEO-riikkas. Jus fitnodat šaddá ruovttugulli vuollevearrioriikkas EEO rájiid sisíkkobealde, de ferte leat duoðaid ásahuvvon ja duoðaid doaimmahuvvon ruðalaš doaimma dán riikkas.

Jus massá rievtti ain sisaboahuntun čállit, de galgá báhcán oassi vuoto- ja massinkonttus čállot ollásit sisaboahuntun dan vuosttaš jagi go eavttut eai leat šat devdon.

20 poasta. Spiehkasteaddji rehketdoallojahki

Fitnodat mii molsu spiehkasteaddji rehketdoallojahkái, sáhttá sisaboahocállit vuollel 20 % 14 poastta positiiva saldos. Sisaboahocállin lea gorálaččat nu galle álgghahuvvon mánu ovddas dan molsun jagis go fitnodat addá ealáhus- diedáhusa.

Ovdamearka:

Vearromáksi atnigoahktá spiehkasteaddji rehketdoallojagi kaleandarjagi geassemánu 1.b. rájes, ja galgá addit ealáhusdiedáhusa sisaboáduid ja goluid ovddas oddajagemánu 1.b. rájes miessemánu 31.b. rádjai. Jus vearmáksis lei 400 000 ru. positiiva saldo mannan siaboahojagi loahpas, de gártá dás 20 % 80 000 ru. Go vearro - máksi addá ealáhusdiedáhusa oanehet áigágo 12 mánu, de sáhttá son 80 000 ruvnnos boahocállit 5/12 oasi. Dát mearkaša ahte vearromáksi galgá sisaboahocállit 33 333 ru. 15 a postii, ja báhcánsaldo 16 poasttas gártá 366 667 kr.

Ii leat liiba ovta sisaboahojagis 14 poastta negatiiva saldos čállit geasusin eanet go 20 %. Spiehkasteaddji rehketdoalljagis mii bista guhkit go 12 mánu, galgá addit sierra skovi dan áiggi ovddas mii lea ovddit sisaboahojagi loahpaheamis ja odda rehketdoallojagi álggus. Dát čállo geasusin gorálaččat nu galle álgghahuvvon mánu ovddas go leat dán áiggeguvdilis áiggis.